

Horecabeleid Gemeente Vijfheerenlanden

0. Inleiding

In 2023 is het Horecabeleid Vijfheerenlanden geschreven, aangezien de afzonderlijke beleidsnota's van de drie voormalige gemeenten door de herindeling waren vervallen. In 2025 is er met een frisse blik naar dit beleidsstuk gekeken, waarna kleine aanpassingen hebben plaatsgevonden. Het doel blijft eveneens hetzelfde: duidelijkheid scheppen voor zowel inwoners, bezoekers als ondernemers.

Binnen de horeca geldt verschillende regelgeving. Hierbij valt onder andere te denken aan de Alcoholwet. Dit horecabeleid richt zich met name op regelgeving uit de Algemene plaatselijke verordening Vijfheerenlanden (Apv).

Het beleid dient als leidraad voor de ambtelijke organisatie van Vijfheerenlanden. Het biedt een actuele basis voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Het geactualiseerde Horecabeleid 2025 treedt op 1 januari 2026 in werking.

1. Stand van zaken en ontwikkelingen

1.1 Het belang van goede horeca voor de gemeenschap

Horeca is van waarde voor de gemeenschap. Naast het feit dat het een belangrijk onderdeel is van de voorzieningen in Vijfheerenlanden, is het ook een belangrijke werkgever en biedt het mogelijkheden voor sociale ontmoetingen. Dit maakt de horeca waardevol voor de leefbaarheid in onze gemeente.

1.2 Verantwoordelijk ondernemer voorkomt overlast

Horecagelegenheden brengen gezelligheid en levendigheid met zich mee. Daarnaast kunnen zij een bron van overlast, met name door geluid van muziek en bezoekers, vormen. Bij afhaal- en bezorghoreca kunnen er problemen zijn rond parkeer- en verkeersbewegingen.

De horeca vervult zelf een belangrijke rol om overlast te beperken. De gemeente draagt zorg voor het vergunningstelsel, waarbij onder andere de integriteit van de aanvrager (middels een Bibob-toets) wordt getoetst. Toezicht en handhaving speelt hierbij een belangrijke rol, door de inzet van Boa's met een Alcoholwet bevoegdheid.

1.3 Overlegstructuur Vijfheerenlanden

Koninklijke Horeca Nederland (KHN) heeft haar afdelingsstructuur aangepast aan de nieuwe gemeente. De betrokken afdeling van KHN is actief met bestuursleden vanuit de drie oorspronkelijke gemeenten en wordt ondersteund door een consultant vanuit de landelijke organisatie. Zij vertegenwoordigen de lokale horeca* tijdens de overleggen, die twee keer per jaar, met de gemeente plaatsvinden. Op de agenda komen ten minste: de actualiteit van regelgeving, ervaringen uit de praktijk en eventuele geconstateerde problemen (vanuit zowel gemeente als horeca).

2. Exploitatievergunning

2.1 Definitie openbare inrichting

In artikel 2:27 Apv is de definitie van openbare inrichting opgenomen.

Definitie openbare inrichting artikel 2:27 Apv Vijfheerenlanden

- a. openbare inrichting:
 - i. een hotel, restaurant, pension, (internet)café, waterpijpcafé, cafetaria, snackbar, lunchroom, discotheek, afhaal- en/of bezorgzaak**, buurthuis of clubhuis of elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie worden verstrekt of bereid;
 - ii. een buiten de in het eerste lid, onder a i en ii, bedoelde besloten ruimte liggend deel waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie ter plaatse kunnen worden be-

reid of verstrekt, waaronder in ieder geval een terras, maakt voor de toepassing van deze afdeling deel uit van die besloten ruimte.

*** In de praktijk ontstaat met enige regelmaat onduidelijkheid over de term afhaal- en/of bezorgzaak. Er is in ieder geval sprake van een afhaal- en/of bezorgzaak wanneer er voedsel verstrekt wordt voor directe consumptie. Ook als in de inrichting geen tafels aanwezig zijn en er voedsel wordt verstrekt voor consumptie elders (denk onder anderen aan sushi, pizza, shoarma) is er sprake van een afhaal- en/of bezorgzaak. Voor deze zaken geldt dus een exploitatievergunningplicht.*

2.2 Exploitatievergunningplicht

Op grond van artikel 2:28, lid 1 van de Algemene plaatselijke verordening Vijfheerenlanden (Apv) is het verboden zonder exploitatievergunning een openbare inrichting te exploiteren. In het artikel is ook een aantal uitzonderingen opgenomen. Er geldt geen uitzondering gedurende de periode dat ondernemers nog niet over een exploitatievergunning beschikken wanneer zij een bestaande horecazaak overnemen.

Ook kan het zijn dat een ondernemer naast een exploitatievergunning een extra vergunning nodig heeft, wanneer hij alcoholhoudende dranken schenkt of een speelautomaat in de inrichting plaatst.

2.3 Indieningsvereisten

De gemeente voert graag een (intake-/kennismakings)gesprek met de ondernemer om de initiatiefnemer op weg te helpen bij het aanvragen van de benodigde vergunning(en).

Voor het indienen van een aanvraag voor een exploitatievergunning wordt het vastgestelde digitale aanvraagformulier gebruikt ([Exploitatievergunning horecabedrijf | Gemeente Vijfheerenlanden](#)).

2.4 Voorschriften exploitatievergunning

De burgemeester kan aan de exploitatievergunning voorschriften verbinden. Dit is altijd maatwerk. Enkele voorbeelden van voorschriften zijn opgenomen in bijlage I. De voorschriften kunnen verbonden worden om de belangen te beschermen waarvoor de vergunning noodzakelijk is. Zo kan de burgemeester bijvoorbeeld voorschriften opnemen over de duur van de vergunning, afwijkende openingstijden of voorschriften waardoor de vergunninghouder extra maatregelen dient te nemen om overlast te voorkomen of de openbare orde te beschermen. Overtreding van de voorschriften kan verschillende gevolgen hebben, met in het uiterste geval het intrekken van de vergunning.

2.5 Geluid

Voor openbare inrichtingen gelden de geluidsregels zoals bepaald in het omgevingsplan. Zo stelt art. 4.51 dat acht keer per jaar een verruiming van de normen mogelijk is, wanneer dit minstens twee weken voor de activiteit gemeld wordt bij de gemeente. Deze activiteit dient binnen in de inrichting plaats te vinden (ofwel, niet op het terras) en mag tot uiterlijk 01:00 uur duren.

De gemeente denkt graag met de ondernemer mee over de vraag of er sprake is van een incidentele festiviteit of dat er een evenementenvergunning nodig is.

3. Sluitingstijden

De actuele sluitingstijden zijn gericht op het faciliteren van het gefaseerd verlaten van de horecazaken door bezoekers. Deze regels zijn opgenomen in art. 2.29 Apv. Tussen 02:00 uur en 07:00 uur mogen bezoekers niet toegelaten worden, enkel nog de zaak verlaten. Na 02:00 uur gelden er geen uitzonderingen, ook niet voor rokers.

Voor terrassen geldt een sluitingstijd op zondag tot en met donderdag tussen 23:00 uur en 07:00 uur en op vrijdag en zaterdag tussen 24:00 uur en 07:00 uur. Gedurende deze uren mogen terrassen niet in gebruik zijn.

Na een uitgebreide heroverweging zijn eind 2021 bovenstaande sluitingstijden opgenomen in de Apv. In dezelfde periode heeft KHN haar wens uitgesproken om de sluitingstijden van de terrassen te verruimen. Vervolgens heeft er een pilot plaatsgevonden in 2022. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een onthefingsmogelijkheid in de Apv van het sluitingsuur van het terras (zie art. 2.29, lid 5 Apv).

4. Paracommerciële rechtspersonen

Paracommercie is de verzamelterm voor horeca-activiteiten die plaatsvinden bij niet commerciële rechtspersonen. Voorbeelden hiervan zijn: educatieve, recreatieve, sociaal, culturele, sportieve, levensbeschouwelijke en godsdienstige instellingen.

Horeca met een paracommerciële rechtspersoon hebben een concurrentie voordeel ten opzichte van commerciële horeca. Om oneerlijke mededinging te voorkomen stelt de gemeente daarom regels in de Apv met betrekking tot deze horecabedrijven.

In de Apv wordt onderscheid gemaakt tussen twee soorten paracommerciële horeca. De rechtsvorm is bepalend of het paracommerciële horeca betreft (zie art. 1, lid 1 Alcoholwet). Hier hangen vervolgens de schenktijden mee samen.

1. Paracommerciële rechtspersonen t.b.v. sociale interactie

Deze rechtspersoon richt zich met name op het organiseren van activiteiten voor sociale interactie. Paracommerciële horeca, gericht op het faciliteren van sociale interactie, mag dagelijks alcoholhoudende drank verstrekken tussen 13.00 en 01.00 uur.

2. Overige paracommerciële rechtspersonen (bijvoorbeeld sportverenigingen)

Alle overige paracommerciële horeca mag uitsluitend alcoholhoudende drank verstrekken op maandag t/m donderdag van 18.00 tot 22.00 uur en op vrijdag t/m zondag van 15.00 tot 24.00 uur.

Voor alle paracommerciële horeca geldt dat er voor bijeenkomsten van persoonlijke aard, onder voorwaarden, maximaal 6 keer per jaar alcoholhoudende drank verstrekt mag worden (zie art. 2:34b, lid 3 onder a Apv).

De mogelijkheid bestaat dat een sportkantine of dorps-/buurthuis wordt geëxploiteerd door een commerciële uitbater. Deze commerciële uitbater dient te voldoen aan de gestelde eisen aan commerciële horeca die voortkomen uit de Alcoholwet en de Apv. Wel kan de bedrijfsvoering beperkt zijn door bepalingen uit het omgevingsplan. Zo kan bepaald zijn dat horeca-activiteiten ondergeschikt dienen te zijn aan de hoofdactiviteit.

Daardoor kan het mogelijk zijn dat het niet is toegestaan om gasten aan te trekken die alleen gebruik maken van de horeca en niet deelnemen aan de hoofdactiviteit.

5. Horeca en evenementen

5.1 Muziek op terrassen

Voor het organiseren van een evenement met muziek op een terras is een evenementenvergunning nodig (denk hierbij aan een DJ of zanger op het terras). Dit evenement kan aansluiten bij een evenement rondom de openbare inrichting, maar kan ook een zelfstandig evenement zijn. Meer informatie over evenementen bij horeca is te lezen in het Evenementenbeleid gemeente Vijfheerenlanden.

5.2 Bakken en tappen op terrassen

Dranken en etenswaren dienen vanuit de inrichting te worden geserveerd. Tapinstallaties en apparaten voor het bereiden, koken, bakken, braden of verwarmen van eetwaren mogen niet op het terras worden geplaatst.

Wordt er gebakken en/of getapt tijdens een evenement of een nationale/culturele feestdag, zoals bijvoorbeeld Koningsdag of een Paardenmarkt? De burgemeester kan dan nadere regels stellen (maatwerk).

Bijlage I: Voorbeelden voorschriften exploitatievergunning

- U bent er verantwoordelijk voor dat u en uw bezoekers de openbare orde niet verstoren en het woon- leefklimaat in de directe omgeving door de wijze van exploiteren niet op onaantvaardbare wijze wordt aangetast;
- U dient toezicht te houden zodat strafbare feiten in de inrichting worden voorkomen.
- Indien zich in de inrichting een situatie voordoet waarvan u redelijkerwijs kan aannemen dat deze situatie niet in overeenstemming is met de wet, dan dient u hiervan onmiddellijk melding te doen bij de politie. U fungeert als aanspreekpunt voor de gemeente en de politie;
- In de inrichting mogen zich geen personen ophouden die in het bezit zijn van wapens, zoals bedoeld in de Wet Wapens en Munitie;
- In de inrichting mogen geen middelen aanwezig zijn en/of verhandeld, gebruikt, bereid, bewerkt, verkocht, verstrekt of afgeleverd worden, zoals bedoeld in artikel 2 en 3 van de Opiumwet;
- Aanwijzingen van de politie en/of brandweer, gegeven in het belang van de openbare orde en veiligheid, dienen direct te worden opgevolgd. De politie dient onmiddellijk en onbelemmerd toegang te hebben tot de inrichting vanaf de openbare weg;
- U houdt de directe omgeving van uw openbare inrichting vrij van afval die kennelijk het gevolg is van de exploitatie van uw openbare inrichting;
- De gemeente kan niet aansprakelijk worden gesteld voor schade ontstaan door gebruikmaking van deze vergunning;
- Tijdens de openingstijden van de openbare inrichting moet minimaal één van de in deze vergunning genoemde leidinggevenden aanwezig zijn;
- De oppervlakte van uw terras beslaat -- m2 en is gelegen op -- grond;
- Het verkeer mag geen hinder ondervinden van het terras, hierbij geldt dat:
- Voor voetgangers op de grijs gekleurde doorgang, die direct tegen de gevel gelegen zijn, een vrije doorgang wordt gewaarborgd
- Voor hulpdiensten een opstelplaats en/of vrije doorgang van minimaal 5.00 meter breed wordt gewaarborgd, gemeten van geparkeerde fietsen en/of bomenrij tot aan het begin van het terras, en een opstelplaats en/of vrije doorgang van minimaal 4.20 meter hoog wordt gewaarborgd;
- Installaties ten behoeve van drank- en voedselvoorziening zijn op het terras niet toegestaan;
- Het is niet toegestaan terrasmeubilair in de grond/bestrating te verankeren;
- U zorgt ervoor dat brandkranen en andere waterwinplaatsen vrij toegankelijk zijn voor hulpdiensten;
- Op het terras mogen zich geen personen ophouden die in het bezit zijn van wapens, zoals bedoeld in de Wet Wapens en Munitie;
- Op het terras mogen geen middelen aanwezig zijn en/of verhandeld, gebruikt, bereid, bewerkt, verkocht, verstrekt of afgeleverd worden, zoals bedoeld in artikel 2 en 3 van de Opiumwet;
- Aanwijzingen van de politie en/of brandweer, gegeven in het belang van de openbare orde en veiligheid, dienen direct te worden opgevolgd. De politie dient onmiddellijk en onbelemmerd toegang te hebben tot de inrichting vanaf de openbare weg;
- Er wordt van u voor sluitingstijd een actieve en progressieve inzet verwacht zodat u het terras tijdig sluit;
- Na sluitingstijd van het terras dient u ervoor te zorgen dat het voor horeca bezoekers duidelijk zichtbaar is dat het terras gesloten is;
- U dient terrasbezoekers die zich na sluitingstijd van het terras op het terras bevinden, te verzoeken hun horeca bezoek binnen in de horeca gelegenheid of elders voort te zetten;
- Aanwijzingen en instructies door bevoegde toezichthouders en boa's dienen direct opgevolgd te worden;
- De burgemeester heeft het recht deze voorschriften, eventueel na overleg, te wijzigen en aan eerder gestelde voorschriften kunnen geen rechten worden ontleend;
- Indien u geen toestemming heeft verkregen van de burgemeester is het verboden tijdens evenementen buiten de inrichting drank te verstrekken in glas en/of blik noch de bezoeker(s) daartoe gelegenheid te bieden;
- Het terras dient niet permanent te zijn en opgeruimd te zijn wanneer de inrichting gesloten is;
- Voor hulpdiensten dient een snelle verwijdering van het terras te worden gewaarborgd;
- Tijdens sluitingstijd dienen terrasmeubels en terrastoebehoren binnen in de inrichting opgeslagen te worden;
- De toegestane openingstijden van terras staan gelijk aan de openings- en sluitingstijden van de inrichting;
- Een uur voor sluitingstijd mag er geen verstrekking van eet- en drinkwaren meer plaatsvinden op het terras;
- Bij een evenement kunt u in overleg treden met gemeente en organisator van het evenement over de (on)mogelijkheden van uw terras;